

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 18C/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213203572
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jakub Obert
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2021:1213203572.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudcom Mgr. Jakubom Obertom v právnej veci žalobcu: G.. D. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. G. XX, R., D. X, Č. A., Š. O. Č.Y. A., zastúpeného: JUDr. E. Mišíková & JUDr. Ing. R. Cádra, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, Bratislava, IČO: 50 469 738, proti žalovanému: JUDr. Peter Kriško, PhD., notár, so sídlom Prievozská 4/A, Bratislava, IČO: 36 060 984, zastúpenému: Advokátska kancelária Mišík, s. r. o., so sídlom Bajkalská 21/A, Bratislava, IČO: 36 862 746, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 133.115,- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 12.02.2013 a doplnenou dňa 24.07.2013 sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania rozsudku, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť:

- zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.000.000,- eur (resp. po doplnení žaloby vo výške 95.683,84 eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému až do zaplatenia,
- zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 500.000,- eur (resp. po doplnení žaloby vo výške 150.000,- eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému až do zaplatenia,
- verejne sa ospravedlniť žalobcovi uverejnením ospravedlnenia v periodickej tlači.

2. Žalobu odôvodnil po skutkovej stránke tým, že dňa 21.01.2010 o 13:00 hod. bola žalovaným spísaná notárska zápisnica U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX, pričom účastníkom právneho úkonu bola neznáma osoba, ktorá sa vydávala za žalobcu a ktorá preukázala svoju totožnosť sfaľovaným občianskym preukazom číslo XXXXXXXXXX (falošné miesto narodenia, miesto vydania občianskeho preukazu, ochranné znaky a fotografia držiteľa občianskeho preukazu). Neznámy muž požiadal žalovaného o spísanie notárskej zápisnice o právnom úkone "Vyhlásenie povinnej osoby o uznaní dlhu a o súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku". Žalobca ako povinná osoba mal vyhlásiť, že zaplatí oprávnenej osobe D. L., nar. dňa XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, trvalé bytom N. XX, R., dlh vo výške 816.000.000,- Kč (cca 31.765.501,- eur) najneskôr do 31.01.2010. Žalobca ako povinná osoba mal ďalej vyhlásiť, že v prípade nesplnenia záväzku môže oprávnená osoba postupovať proti povinnej osobe vo svoj prospech v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 písm. e) Exekučného poriadku, a to na celý majetok povinnej osoby. Notárska zápisnica U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX obsahuje ako údajný právny dôvod vlastné zmenky bez protestu, ktoré mal žalobca vystaviť na rad C. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom K.. G. XX, M., Č. A., a to celkom 15 zmeniek splatných dňa 31.01.2010 na celkovú sumu

816.000.000,- Kč. Zmenky mali byť dňa 10.10.2009 prevedené rubopisom na D. L. ako oprávnenú osobu. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že pohľadávka uvedená v notárskej zápisnici U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX v skutočnosti nikdy neexistovala, ani ju žalobca nikdy neuznal; žalobca takisto nikdy nevystavil na rad C. D. ani jednu zmenku a žiadnu zo zmieniek nikdy nepodpísal. Ďalej uviedol, že dňa 21.01.2010 o 13:15 hod. bola žalovaným spísaná ďalšia notárska zápisnica U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX, pričom účastníkom právneho úkonu bol D. L., ktorý požiadal žalovaného o spísanie notárskej zápisnice o osvedčení právne významnej skutočnosti, a to skartovania 15 zmieniek, ktorých originály žalovanému predložil D. L.. Išlo o zmenky, na základe ktorých bola spísaná notárska zápisnica U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX. Následne D. L. už o 13:20 hodine skartoval po jednom kuse zmenky na skartovacom zariadení za prítomnosti žalovaného.

Žalobca v rámci skutkového odôvodnenia žaloby ďalej poukázal na to, že žalobou proti D. L. doručenou dňa 20.04.2010 na tunajší súd sa domáhal, aby súd určil, že právne úkony - vyhlásenie povinnej osoby o uznaní dlhu, o ktorom je spísaná notárska zápisnica U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX zo dňa 21.01.2010 na notárskom úrade žalovaného, a vyhlásenie povinnej osoby o súhlase s vykonateľnosťou predmetnej notárskej zápisnice, sú neplatné. Rozsudkom zo dňa 10.11.2010 sp. zn. 12C/40/2010 tunajší súd rozhodol tak, že žalobe žalobcu vyhovel (t. j. určil, že predmetné právne úkony sú neplatné). V odôvodnení tohto rozsudku súd okrem iného uviedol, že osoba, ktorá bola pri spisovaní notárskych zápisníc, predložila nepravý, a teda neplatný občiansky preukaz, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 48 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (ďalej len "Notársky poriadok"). Súd mal za jednoznačne preukázané, že žalobca nemohol byť fyzicky prítomný pri spisovaní predmetnej notárskej zápisnice, a teda je logické, že táto notárska zápisnica ním nemohla byť podpísaná. Ďalej mal súd za preukázané, že žalobca nikdy neurobil právny úkon, ktorým by uznal záväzok zaplatiť D. L. sumu 816.000.000,- Kč a ani nesúhlasil s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice. Keďže predmetná notárska zápisnica neobsahuje prejav vôle žalobcu vykonať uvedené právne úkony, tieto právne úkony sú absolútne neplatné. Prvostupňový rozsudok napadol D. L. odvolaním, ktoré však vzal v celom rozsahu späť. Vzhľadom na uvedené bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.08.2012 sp. zn. 4Co/137/2012 odvolacie konanie zastavené. Rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 10.11.2010 sp. zn. 12C/40/2010 o určení neplatnosti právnych úkonov teda nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.02.2011 (v časti trov konania nadobudol vykonateľnosť dňa 16.02.2011).

Žalobca ďalej uviedol, že dňa 03.02.2010 a tiež aj 04.02.2010 podal D. L. na Krajskom súde v Bratislave žiadosť o vydanie osvedčenia o európskom exekučnom titule. Krajský súd v Bratislave dňa 05.02.2010 pod číslom EET 24/2010 vydal osvedčenie o európskom exekučnom titule podľa ustanovenia článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky, čím osvedčil notársku zápisnicu U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX ako európsky exekučný titul. Uznesením zo dňa 25.04.2013 sp. zn. 1Cudz/3/2012, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 23.05.2013, Krajský súd v Bratislave stiahol osvedčenie o európskom exekučnom titule zo dňa 05.02.2010, vydané na základe notárskej zápisnice U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX spísanej žalovaným, a to na základe ustanovenia článku 10 ods. 1 písm. b) nariadenia o európskom exekučnom titule, podľa ktorého musí byť osvedčenie o európskom exekučnom titule stiahnuté, ak je evidentné, že bolo nesprávne udelené. V tejto súvislosti Krajský súd v Bratislave poukázal na rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 10.11.2010 sp. zn. 12C/40/2010 a na rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo dňa 26.07.2012 sp. zn. BB-3T/17/2012 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.01.2014 sp. zn. 5To/10/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24.01.2013, ktorým bol D. L. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa ustanovenia § 20 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa ustanovenia § 14 ods. 1 Trestného zákona.

Žalobca vo svojich žalobných tvrdeniach ďalej poukázal na to, že nemal tušenie o existencii vyššie uvedených notárskych zápisníc, ani o existencii vydaného osvedčenia o európskom exekučnom titule. O vzniknutej situácii sa dozvedel až dňa 25.03.2010, keď mu jeho družka C. G. telefonicky oznámila, že sa na jeho majetok vedie exekúcia na vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 816.000.000,- Kč, a to na základe uznesenia Obvodného súdu pre Prahu 6 zo dňa 12.04.2010 sp. zn. 34EXE/223/2010. Exekúciou na majetok žalobcu bol poverený C. C. D., D., súdny exekútor, so sídlom exekútorského úradu Y. XXX, D. X, Č. A.. Uznesenie o nariadení exekúcie nebolo žalobcovi doručené do vlastných rúk, tak ako to vyžadujú právne predpisy Českej republiky, keďže ho prevzala jeho družka bez toho, aby bola na preberanie zásielok splnomocnená. Exekútor vykonal nové doručovanie a uznesenie o nariadení exekúcie doručil splnomocnenému zástupcovi žalobcu dňa 08.04.2010. V nadväznosti na to sa žalobca dozvedel, že exekúcia bola nariadená Obvodným súdom pre Prahu 6 na základe návrhu D. L. na nariadenie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 816.000.000,- Kč s príslušenstvom

zo dňa 08.02.2010, pričom ako exekučný titul D. L. predložil notársku zápisnicu U. XXX/XXXX, U. XXXX/XXXX potvrdenú Krajským súdom v Bratislave ako európsky exekučný titul. Na základe návrhu žalobcu na odklad exekúcie zo dňa 26.03.2010 v spojení s návrhom žalobcu na zastavenie exekúcie zo dňa 21.04.2010 rozhodol Obvodný súd pre Prahu 6 uznesením zo dňa 13.05.2010 sp. zn. 34EXE/223/2010 o odklade exekúcie až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o zastavení exekúcie. Uznesením zo dňa 10.04.2012 sp. zn. 34EXE/223/2010 rozhodol Obvodný súd pre Prahu 6 o zastavení exekúcie, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.07.2012. Až do právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie mal žalobca zakázané disponovať svojím majetkom.

Žalobca dňa 26.03.2010 oznámil na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, o čom bola spísaná zápisnica pod sp. zn. XIV Gn 17/2010. Dňa 07.04.2010 bola vec odstúpená na ďalšie konanie Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, Odboru boja proti korupcii Bratislava, a to pod ČVS: PPZ-94/BPK-B-2010. Dňa 21.03.2011 bolo D. L. vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa ustanovenia § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa ustanovenia § 20 Trestného zákona. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 26.07.2012 sp. zn. BB-3T/17/2012 bol obžalovaný D. L. uznaný vinným za obzvlášť závažný zločin podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa ustanovenia § 14 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa ustanovenia § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvanásť (12) rokov a ochranný dohľad v trvaní dva (2) roky. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.01.2013 sp. zn. 5To/10/2012 bol rozsudok Špecializovaného trestného súdu zmenený len v časti výroku o treste a D. L. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere osem (8) rokov.

3. Po právnej stránke žalobca argumentoval tým, že žalovaný ako notár porušil ustanovenia Notárskeho poriadku a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len "Občiansky zákonník"), čím mu spôsobil škodu a nemajetkovú ujmu. Žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou a profesionalitou, ktoré sa od notára ako orgánu verejnej moci oprávnene očakávajú, nekonal ako starostlivý a obozretný hospodár, ktorý by sa svojím konaním aktívne pričínil o elimináciu vzniku závažného protiprávneho stavu - spísanie neplatných právnych úkonov vo forme verejnej listiny, v dôsledku čoho musel žalobca čeliť exekúciám, viesť súdne konania o neplatnosť právnych úkonov a o stiahnutie európskeho exekučného titulu, a v neposlednom rade bol nútený zapojiť sa a aktívne vystupovať ako poškodený v trestnom konaní. Žalovaný riadne nezistoval totožnosť neznámych mužov, ktorí sa vydávali za žalobcu, keď sa údajne bez predchádzajúceho ohlásenia či objednania dostavili na notársky úrad žalovaného, ktorého požiadal o spísanie notárskej zápisnice o uznaní dlhu a o súhlase s jej priamou vykonateľnosťou v extrémne vysokej sume 816.000.000,- Kč, pričom použil sfaľovaný občiansky preukaz. Predmetné právne úkony nebolo možné za danej situácie vyhodnotiť ako bežné notárske úkony, a preto si zaslúžili značnú dávku pozornosti a odbornej starostlivosti zo strany žalovaného. Na sfaľovanom občianskom preukaze bola fotografia neznámej osoby, z ktorej zreteľne vidno, že sa jedná o muža vo veku maximálne 40 rokov, a preto v žiadnom prípade nemohol byť muž na fotografii a osobne prítomný na notárskom úrade žalovaného považovaný za šesťdesiatročného človeka, čo bol vek žalobcu uvedený na sfaľovanom občianskom preukaze (rok narodenia 1949). Za danej situácie bolo na mieste preveriť identitu osoby vydávajúcej sa za žalobcu iným spôsobom, a to buď prostredníctvom ďalších dokladov totožnosti, najmenej dvoch svedkov, alebo dopytovaním u orgánov miestnej štátnej správy či samosprávy.

Žalobca ďalej poukázal na to, že prvá notárska zápisnica o uznaní dlhu a o súhlase s jej priamou vykonateľnosťou bola spisovaná o 13:00 hodine a následne už o 13:15 hodine bola spisovaná ďalšia notárska zápisnica o skartovaní 15 zmienek, pričom už o 13:20 hodine sa mali zmenky skartovať, čo je fyzicky / technicky nemožné. Z toho podľa žalobcu vyplýva, že žalovaný musel mať vopred k dispozícii podklady k týmto právnym úkonom a napriek tomu nezabránil vzniku protiprávneho stavu. Žalobca tiež namietol, že žalovaný v deň vykonania predmetných notárskych úkonov nezaúčtoval odmenu za spísanie notárskych zápisníc vo výške cca 2.000,- eur, pričom ju zaúčtoval až omnoho neskôr, čo vzbudzuje pochybnosti, či bola vôbec odmena uhradená. Predmetné právne úkony podľa žalobcu spĺňali kritériá neobvyklej obchodnej operácie podľa zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu, a to najmä pre nezvyčajne vysoký objem finančných prostriedkov, ale aj pre ich nezvyčajnú povahu, ktorá nemala zrejmy, najmä ekonomický účel, a napriek tomu žalovaný nevykonal príslušné opatrenia.

V prejednávanej veci bolo podľa názoru žalobcu nepochybné, že nebyť neplatných právnych úkonov spísaných žalovaným vo forme notárskej zápisnice v dôsledku porušenia viacerých právnych

povinností ustanovených § 2, § 36 a § 48 Notárskeho poriadku a subsidiárne § 415 Občianskeho zákonníka, nemohlo by dôjsť k realizácii žiadnych ďalších krokov smerujúcich ku vzniku škody, t. j. vydania osvedčenia o európskom exekučnom titule a nariadenia exekúcie na majetok žalobcu. Spísanie neplatného exekučného titulu žalovaným je preto potrebné považovať za skutočnosť, ktorá mala v celom slede udalostí zásadnú a nezastupiteľnú úlohu, keďže priamo a bezprostredne umožnila exekúciu na majetok žalobcu. Z uvedeného podľa žalobcu jednoznačne vyplýva, že porušenie právnych povinností žalovaného bolo hlavnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu, v dôsledku čoho je daná absolútna zodpovednosť (s nemožnosťou liberácie) žalovaného za škodu podľa ustanovení § 40 a § 48 Notárskeho poriadku, ako aj za nemajetkovú ujmu podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Žalobca si podanou žalobou uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá mu podľa jeho názoru vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Okamžite po zistení nariadenej exekúcie a ostatných krokov, ktoré nariadeniu exekúcie predchádzali, bol žalobca nútený vyhľadať právnu pomoc viacerých advokátov, aby ho zastupovali a poskytovali mu právne služby v súvislosti s podvodom, ktorý bol na jeho škodu spáchaný. Legitímnym cieľom žalobcu bola úplná eliminácia vzniknutého protiprávneho stavu, a to najmä určenie neplatnosti právnych úkonov, stiahnutie európskeho exekučného titulu a zastavenie exekúcie. Žalobca preto poveril advokátov, resp. advokátske kancelárie, aby ho zastupovali a poskytovali mu právne služby v príslušných oblastiach, pričom za poskytovanie právnych služieb v období rokov 2010 až 2013 uhradil v súhrne odmenu vo výške 95.683,84 eur.

Žalobca si podanou žalobou uplatnil voči žalovanému takisto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu podľa jeho názoru vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na to, že je verejne známa osoba, medzinárodne uznávaný a významný umelec. Pôsobí ako scenárista, režisér a producent; jeho celoživotné dielo zahŕňa množstvo filmov, seriálov, muzikálov, divadelných hier a iných literárnych či hudobných diel. Okrem iného realizuje aj rôzne kultúrne a vzdelávacie projekty. Bol takisto otcom myšlienky a spoluzakladateľom spoločnosti CET21, v rámci ktorej vznikol úspešný projekt televízie NOVA. Žalobca svoj podiel v spoločnosti CET21 predal v roku 2005, odkedy sa venuje výlučne vyššie uvedenej umeleckej činnosti a podnikaniu. Dôvodil, že žalovaný svojím protiprávnym konaním hrubo zasiahol do jeho osobnostných práv. Zablokovanie majetku a reálna hrozba jeho zexekvovania po dobu takmer 2,5 roka spôsobovala žalobcovi hlboké a pretrvávajúce útrapy, depresie, stratu chuti do života, spoločenského a pracovného nasadenia, a v neposlednom rade aj nemalé zdravotné problémy. Vyhlásenie exekúcie na majetok žalobcu vyvolalo vážne pochybnosti o legálnosti nadobudnutia jeho finančných prostriedkov, dôveryhodnosti, solventnosti a celkovej kredibilitate, pričom všetky tieto faktory sú mimoriadne dôležité pri podnikaní v umeleckej oblasti, ktorej sa žalobca venuje. Žalobca najmä v spoločenskom a profesionálnom živote utrpel značnú ujmu, ktorá sa prejavila znížením jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, ako i v odborných kruhoch, kde žalobca pôsobí ako úspešný scenárista, režisér a producent. Zásah do osobnostných práv žalobcu sa negatívne prejavil aj v oblasti jeho umeleckej tvorby, ktorá prakticky úplne vyhasla v dôsledku straty chuti zo života, duševného pokoja, inšpirácie, neistoty a vízie zmysluplnej budúcnosti. Žalobca mal v danom čase rozpracovaných viacero diel, z ktorých väčšinu žalobca vôbec nebol schopný dokončiť a posunúť do realizačnej fázy, a niektoré z nich dokončil a vydal oneskorene až s odstupom času po ukončení celej kauzy. Ďalší rozmer zásahu do osobnostných práv žalobcu sa negatívne prejavil zhoršením jeho zdravotného stavu. Žalobca podstúpil viacero vyšetrení / liečení, kde mu boli diagnostikované rôzne ochorenia, napr. psoriáza a srdcovocievne ťažkosti (hypertenzia). Žalobca absolvoval liečenia za účelom zmiernenia diagnostikovaných ochorení. Uvedené zdravotné problémy podľa žalobcu úzko súviseli so zásahom do jeho psychickej integrity spôsobeným protiprávnym konaním žalovaného, a ich následky poznačili žalobcu a jeho život až do súčasnosti. Žalobca preto žiadal, aby mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 150 000,- eur, ktorú žalobca považoval za primeranú vzhľadom na okolnosti, za akých k protiprávnemu konaniu žalovaného došlo, ako aj s ohľadom na závažnú povahu, hlbokú intenzitu, dlhodobé trvanie a široký okruh pôsobenia nepriaznivých následkov ujmy, ktorú žalobca vo svojej osobnostnej, spoločenskej, umeleckej a zdravotnej sfére utrpel.

4. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca v konaní predložil nasledovné listinné dôkazy: rozsudok Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/17/2012, zápisnica o trestnom oznámení podanom na Generálnej prokuratúre SR zo dňa 26.03.2010, uznesenie Obvodného súdu pre Prahu 6 č. k. 34Exe/223/2010-47 zo dňa 12.03.2010, návrh na nariadenie exekúcie zo dňa 08.02.2010, žiadosť o stiahnutie osvedčenia o európskom exekučnom titule (ďalej len "EET") zo dňa 22.04.2010 a vysvetlenie zo dňa 14.04.2010, žiadosť o stiahnutie osvedčenia o EET zo dňa 06.04.2010, žiadosť o vydanie osvedčenia o EET zo dňa 03.02.2010, notárska zápisnica č. U. XXX/XXXX, notárska zápisnica č. U.

XXX/XXXX, kópia sfaľšovaného občianskeho preukazu, kópia občianskeho preukazu žalobcu, rozsudok Okresného súdu Bratislava II

č. k. 12C/40/2010-243 zo dňa 10.11.2010, uznesenie Krajského súdu v Bratislave

č. k. 4Co/137/2012-366 zo dňa 15.08.2012, žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.06.2010, uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 8SŽ/14/2010-10 zo dňa 30.08.2010, uznesenie Krajského súdu v Bratislave

č. k. 3S/301/2010-191 zo dňa 12.04.2011, odvolanie proti tomuto uzneseniu zo dňa 20.06.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžo/33/2011 zo dňa 15.12.2011, návrh na odklad exekúcie zo dňa 26.03.2010, návrh na zastavenie exekúcie zo dňa 16.04.2010, trestné oznámenie podané na Mestskom štátnom zastupiteľstve v Prahe zo dňa 02.04.2010, obžaloba na D. L. zo dňa 21.05.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 5To/10/2012 zo dňa 24.01.2013, náklady na právne zastúpenie advokátskymi kancelárkami R. & G., C. G. Š. K. C. C. T.Č., autorské projekty žalobcu, lekárske správy žalobcu, návrh zo dňa 19.04.2010 na určenie neplatnosti právnych úkonov, o ktorých je spísaná notárska zápisnica č. U. XXX/XXXX, a doplnenie tohto návrhu zo dňa 28.04.2010, sťažnosť na postup súdu zo dňa 08.08.2012, žaloba o náhradu škody a nemajetkovej ujmy zo dňa 04.02.2014, uznesenie o vznesení obvinenia o i. žalovanému zo dňa 29.05.2017, odpoveď Finančnej spravodajskej jednotky na žiadosť o zaujatie stanoviska zo dňa 13.11.2019.

5. Písomnými podaniami doručenými súdu dňa 22.08.2013 a dňa 08.10.2013 vzal žalobca žalobu späť v časti o náhradu škody vo výške 1.000.000,- eur s príslušenstvom, v časti o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 366.885,- eur s príslušenstvom a v časti o uloženie povinnosti verejne sa ospravedlniť uverejnením ospravedlnenia v periodickej tlači. Späťvzatie žaloby žalobca odôvodnil (aj) tým, že svoj nárok na náhradu škody a časť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 16.885,- eur si po predbežnom prerokovaní nároku na Ministerstve spravodlivosti SR bude uplatňovať žalobou proti Slovenskej republike v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z. z."). Keďže však ustanovenie § 17 ods. 4 citovaného zákona umožňuje subjektom domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v najvyššom prípustnom rozsahu 16.885,- eur, v zostávajúcej časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 133.115,- eur je žalobca nútený domáhať sa svojich práv v tomto konaní priamo proti žalovanému. Takýto postup je podľa názoru žalobcu plne konformný so základným princípom spočívajúcim v zákaze odopretia spravodlivosti, v zmysle ktorého nie je možné, aby súdy odmietli poskytnúť ochranu určitému nároku len preto, že právna úprava v danej otázke chýba, je neúplná či nedostatočná.

6. O čiastočných späťvzatiach žaloby rozhodol súd uznesením č. k. 18C/36/2013-313 zo dňa 15.10.2013 tak, že konanie v týchto častiach zastavil. Žalobca sa tak naďalej domáhal proti žalovanému zaplataenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 133.115,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému až do zaplataenia.

7. Žalovaný v rámci procesnej obrany žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú, keď bol toho názoru, že žalobca opomenul úpravu právnych vzťahov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci vyplývajúcu zo zákona č. 514/2003 Z. z. ako zo špeciálnej právnej normy vo vzťahu k všeobecným predpisom občianskeho práva. Žalovaný v tejto súvislosti namietol nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci žalobcom, a to v celom rozsahu uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 133.115,- eur. Poukázal na to, že podľa obsahu žaloby malo k tvrdenej nemajetkovej ujme žalobcu dôjsť bezpochyby pri výkone verejnej moci žalovaným ako notárom (nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nedostatočnom overení totožnosti osoby). Právna úprava výslovne upravuje ako notársku činnosť spisovanie a vydávanie listín o právnych úkonoch (§ 46 až 54 Notárskeho poriadku), pričom táto činnosť je s poukazom na § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku výkonom verejnej moci. Zodpovedným subjektom s poukazom na § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a zároveň subjektom, ktorému svedčí vecná pasívna legitímácia v spore, je preto Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Slovenská republika je jediným nositeľom zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a táto zodpovednosť je výlučná. Skonštatoval, že zodpovednosť notára upravená v ustanovení § 40 Notárskeho poriadku (na ktorú poukazoval žalobca) sa netýka výkonu verejnej moci, ale prichádzala by do úvahy len v prípade zodpovednosti za škodu pri činnosti notára podľa § 4 ods. 2 a 3 Notárskeho poriadku, t. j. za ďalšie činnosti notára, ktoré nie sú notárskou činnosťou, a teda nie sú výkonom verejnej moci (funkcia mediátora, funkcia rozhodcu). Argumentoval, že zákon č. 514/2003 Z. z. ako

osobitný právny predpis upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, pričom vo vzťahu ku generálnej právnej úprave Občianskeho zákonníka (lex generalis) má postavenie špeciálnej právnej úpravy (lex specialis). V danom prípade tak platí zásada "lex specialis derogat lex generalis", teda právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. má prednosť pred všeobecnou úpravou Občianskeho zákonníka. Tento vzťah je napokon výslovne zakotvený v ustanovení § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré uvádza, že ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sú v rámci pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z. z. len podporné a použiteľné pre právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. len vtedy, pokiaľ tento osobitný predpis neobsahuje sám vlastnú úpravu.

Žalovaný ďalej namietal, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný, pretože premlčacia doba začala plynúť od nasledujúceho dňa po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, teda odo dňa 21.01.2010, pričom žalobca uplatnil nárok žalobou až dňa 12.02.2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Žalovaný takisto nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že ako notár porušil svoju právnu povinnosť vyplývajúcu mu z Notárskeho poriadku, ako aj to, že pri výkone notárskej činnosti a spisovaní predmetnej notárskej zápisnice nekonal s odbornou starostlivosťou. Žalobca podľa názoru žalovaného porušenie právnej povinnosti z jeho strany ani nepreukázal. Nesúhlasil ani s tým, že notársky úkon (spísanie notárskych zápisníc) spĺňal kritériá neobvyklej obchodnej operácie v zmysle zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu.

8. Žalovaný v rámci procesnej obrany predložil iba jeden listinný dôkaz, a to uznesenie prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 31.01.2018, ktorým bolo trestné stíhanie proti žalovanému ako obvinenému zastavené, pretože bolo nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.

9. Súd si v priebehu konania pripojil súdne spisy tunajšieho súdu sp. zn. 12C/40/2010, Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 14C/22/2014 a Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3T/17/2012, z ktorých do súdneho spisu založil nasledovné listiny: uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Tdo V 15/2013 zo dňa 28.04.2014, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Tost/25/2015 zo dňa 02.12.2015, žaloba o náhradu škody zo dňa 04.02.2014 (v konaní sp. zn. 14C/22/2014), čiastočné späťvzatie nároku zo dňa 21.08.2013, oznámenie k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 12.09.2013, uznesenie Obvodného súdu pre Prahu 6 č. k. 34Exe/223/2010-553 zo dňa 10.04.2012, vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 28.08.2014 v konaní sp. zn. 14C/22/2014.

10. Súd v konaní takisto vypočul žalobcu, žalovaného a svedka B. T. (spolupracovníka a kamaráta žalobcu).

Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že mu jedného dňa prišla do Prahy súdna zásielka s medzinárodným exekučným titulom, v tej dobe bol v Bratislave. Naivne si myslel, že ide o 1.400,- Kč, v skutočnosti však išlo o viac ako miliardu Kč. Keď zistil, čo je vo veci, zvolal advokátov a museli urobiť právne kroky. Mal pozastavené bankové kontá, nakladanie s majetkom a všetko ostatné, čo zo zákona patrí k exekúcii. Dostal sa do veľmi zlého zdravotného a psychického stavu, nebol schopný tvorivo pracovať, preto prerušil akékoľvek práce na svojich začatých projektoch. Vo zvyšku nepovažoval súd výpoveď žalobcu za relevantnú pre rozhodnutie vo veci (vzhľadom na právne posúdenie veci), keďže sa týkala následných dopadov vzniknutej situácie na osobný a pracovný život žalobcu.

Žalovaný v rámci svojej výpovede uviedol, že niekedy v januári 2010 požiadali účastníci právneho úkonu jeho notársky úrad o spísanie notárskych zápisníc, pričom účastníkmi boli veriteľ D. L. a dlžník G.. D. L.. Podklady k tomuto notárskemu úkonu boli zaslané dopredu, čo je bežná prax, aby bolo možné pripraviť návrhy notárskych zápisníc. Bol stanovený dopredu termín prijatia a vykonania úkonu s tým, že tieto všetky okolnosti a listiny pripravovala jeho notárska koncipientka C.. G. L.. Táto pripravila návrhy notárskych zápisníc, keďže bola na to plne kompetentná a pracovala bez konzultácie s ním. On o tomto prípade vedel, keďže stanovoval termín prijatia účastníkov právneho úkonu. Na tomto stretnutí sa zúčastnili veriteľ, dlžník, on a jeho notárska koncipientka C.. G. L.. Návrhy notárskych zápisníc boli predložené do rúk účastníkom právneho úkonu na prečítanie a vyjadrenie súhlasu s ich obsahom, čo sa aj stalo. Následne účastníci právneho úkonu tieto notárske zápisnice aj podpísali. Hneď na začiatku stretnutia s účastníkmi právneho úkonu boli títo legitimovaní s tým, že občianske preukazy boli aj ofotené, čo je bežná prax. Celé toto stretnutie, resp. tento úkon, ktorý sa uskutočnil v jeho kancelárii, trval asi 50 minút. Účastníci právneho úkonu potom zrejme čakali na vyhotovenie odpisov notárskych zápisníc, pretože postup je taký, že originál notárskej zápisnice je len jeden, ten sa

skenuje do notárskeho centrálného registra, a následne po pridelení čísla sa potom vyhotovuje potrebný počet odpisov. Tieto odpisy sa doručia účastníkom právneho úkonu, čo už vybavujú jeho podriadené administratívne sily, účastníci právneho úkonu zaplatia za vykonaný notársky úkon, čo sa aj v tomto prípade stalo, a týmto bola vec skončená. Zisťovanie totožnosti účastníkov právneho úkonu vykonal tak, že prevzal ich občianske preukazy a preskúmal ich bežným spôsobom, tak ako v každom inom prípade, teda preskúmal ich platnosť, zhodu fotografie účastníka s ním samotným a jeho ochranné prvky. Následne z nich urobili fotokópiu. Nemal žiadnu pochybnosť o totožnosti účastníka. Nemal na to žiadny dôvod, keďže tento účastník predložil občiansky preukaz so svojou fotografiou, platný, so všetkými znakmi pravosti tohto občianskeho preukazu.

Výpoveď svedka B. T. nepovažoval súd za relevantnú pre rozhodnutie vo veci (vzhľadom na právne posúdenie veci), keďže sa týkala výlučne dopadov vzniknutej situácie na osobný a pracovný život žalobcu.

11. Súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádzal z nesporných skutkových tvrdení prednesených žalobcom v žalobe a v doplnení žaloby, ktoré neboli zo strany žalovaného v priebehu konania spochybnené a o pravdivosti ktorých súd nemal dôvodnú pochybnosť (porovnaj § 186 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Zistil pritom skutkový stav tak, ako je uvedené vyššie v odseku 2. odôvodnenia tohto rozsudku; takto zistený skutkový stav korešponduje tiež s listinnými dôkazmi predloženými sporovými stranami, s výpoveďami žalobcu a žalovaného v tomto konaní a s obsahom súdnych spisov, ktoré si súd pripojil v priebehu konania.

12. V rámci právneho posúdenia veci vychádzal súd z nasledovných ustanovení právnych predpisov:

12.1 Podľa § 3 ods. 1 Notárskeho poriadku notárskou činnosťou je a) spisovanie a vydávanie listín o právnych úkonoch (§ 46 až 54), b) osvedčovanie právne významných skutočností (§ 56 až 64), c) konanie vo veciach notárskych úschov (ďalej len "úschov") (§ 65 až 68), d) konanie vo veciach notárskych centrálnych registrov (§ 73a až 73k), e) činnosť osvedčujúcej osoby.

12.2 Podľa § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci.

12.3 Podľa § 40 ods. 1 Notárskeho poriadku, ak osobitný zákon (zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci) neustanovuje inak, notár zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

12.4 Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

12.5 Podľa § 2 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. na účely tohto zákona výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb.

12.6 Podľa § 2 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. na účely tohto zákona orgán verejnej moci je 1. štátny orgán, 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

12.7 Podľa § 3 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, d) nesprávnym úradným postupom.

12.8 Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bodu 2. zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci (§ 3 ods. 1 Notárskeho poriadku).

12.9 Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12.10 Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím

alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

12.11 Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

12.12 Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, resp. zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov).

12.13 Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone osobitným predpisom (Občiansky zákonník).

12.14 Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

12.15 Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12.16 Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

12.17 Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

13. Aplikáciou citovaných ustanovení právnych predpisov na zistený skutkový stav dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinností žalovaného ako notára pri výkone notárskej činnosti - pri spisovaní notárskej zápisnice o právnom úkone (vyhlásenie povinnej osoby o uznaní dlhu a o súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice podľa ustanovenia § 41 ods. 2 Exekučného poriadku), resp. pri spisovaní notárskej zápisnice o osvedčení právne významnej skutočnosti (skartovanie 15 zmeniek). Žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukazoval existenciu iného neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv, než spisovaním predmetných notárskych zápisníc na notárskom úrade žalovaného. V takom prípade sa však súd v celom rozsahu stotožňuje s procesnou obranou žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie.

14. Spísanie notárskej zápisnice o právnom úkone, resp. o osvedčení právne významnej skutočnosti je totiž typickou notárskou činnosťou v zmysle § 3 ods. 1 Notárskeho poriadku, ktorá je podľa § 4 ods. 4 Notárskeho poriadku výkonom verejnej moci. Za škodu spôsobenú notárom pri notárskej činnosti nezodpovedá priamo notár podľa § 40 Notárskeho poriadku, ale zodpovednostným subjektom je štát, pričom sa uplatní osobitná právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Notárska činnosť je výkonom verejnej moci, konkrétne úradným postupom notára o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., a notár je orgánom verejnej moci v zmysle § 2 písm. b) bodu 2. zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ notár pochybí pri výkone notárskej činnosti, ide o nesprávny úradný postup, za ktorý nesie zodpovednosť štát (za splnenia ostatných podmienok) podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. Poškodený v takom prípade musí postupovať podľa ustanovení § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z., teda musí svoj nárok na náhradu škody (a nemajetkovej ujmy) vopred predbežne prerokovať s príslušným orgánom, ktorým je v tomto prípade podľa § 4 ods. 1 písm. a) bodu 2. zákona č. 514/2003 Z. z. Ministerstvo spravodlivosti SR. Napokon, túto skutočnosť si uvedomil aj

samotný žalobca, ktorý v priebehu konania vzal žalobu späť v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 1.000.000,- eur s príslušenstvom a v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 366.885,- eur s príslušenstvom, a to práve s odôvodnením, že si nárok na náhradu škody a časť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 16.885,- eur bude po predbežnom prerokovaní nároku na Ministerstve spravodlivosti SR uplatňovať žalobou proti Slovenskej republike v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca takúto žalobu aj skutočne podal, pričom konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/22/2014.

15. Žalobca v tejto súvislosti argumentoval tým, že ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje poškodeným subjektom domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v najvyššom prípustnom rozsahu 16.885,- eur, a preto bol nútený v zostávajúcej časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 133.115,- eur domáhať sa svojich práv v tomto konaní priamo proti žalovanému. Takýto postup je podľa názoru žalobcu plne konformný so základným princípom spočívajúcim v zákaze odopretia spravodlivosti, v zmysle ktorého nie je možné, aby súdy odmietli poskytnúť ochranu určitému nároku len preto, že právna úprava v danej otázke chýba, je neúplná či nedostatočná.

16. S uvedeným právnym posúdením veci zo strany žalobcu nie je možné súhlasiť, pretože právna úprava zodpovednosti štátu za škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci je v tomto ohľade úplná, dostatočne určitá a jednoznačná, a teda neobsahuje žiadnu medzeru, ktorú by bolo potrebné preklenúť aplikáciou právnych princípov (napr. zákazu odopretia spravodlivosti) alebo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Konajúci súd v prvom rade poukazuje na to, že zákon č. 514/2003 Z. z. na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (zákon č. 58/1969 Zb.) výslovne priznáva okrem nároku na náhradu škody aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (porovnaj ust. § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z.). Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu bolo potrebné rozšíriť chápanie práva na náhradu škody nielen ako práva na náhradu skutočnej majetkovej škody, ale i práva na náhradu škody ako "spravodlivého zadosťučinenia", čím sa rozšírili možnosti uplatnenia nároku na náhradu škody nielen na náhradu skutočnej majetkovej škody, ale aj na náhradu nemajetkovej ujmy. Náhrada nemajetkovej ujmy by podľa zákonodarcu mala predstavovať "spravodlivé zadosťučinenie" a zahŕňať napr. peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), ako i iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručného znenia odôvodnenia a pod.); náhrada nemajetkovej ujmy by mala zahŕňať ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti a dobrej povesti, v dôsledku morálneho utrpenia v prípade zadržania, väzby, výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, v dôsledku sťaženia spoločenského uplatnenia, príp. inú preukázateľnú (a tiež preukázanú) nemajetkovú ujmu. Z uvedeného vyplýva, že právna úprava náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. je po kvalitatívnej stránke upravená komplexne (t. j. poskytuje právnu ochranu všetkým zložkám práva na ochranu osobnosti).

17. Zodpovednosť za škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú pri výkone verejnej moci je upravená v osobitnom zákone č. 514/2003 Z. z., pričom v zmysle § 25 ods. 1 tohto zákona sa všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka použijú len subsidiárne, t. j. pokiaľ tento zákon neustanoví inak. Vzájomný vzťah jednotlivých režimov občianskoprávnej zodpovednosti za škodu (a nemajetkovú ujmu) a jednotlivých druhov tejto zodpovednosti sa riadi zásadou, že osobitná právna úprava ruší úpravu všeobecnú (lex specialis derogat legi generali). Všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka sa použijú len vtedy, ak zodpovednosť za škodu a nemajetkovú ujmu nie je osobitne upravená v inom zákone. Zásada lex specialis derogat legi generali zabezpečuje praktické uplatnenie princípu, že za jednu škodovú udalosť možno poškodeného odškodniť len raz. Z uvedeného je zrejmé, že nároky, ktoré vyplývajú z jednotlivých režimov zodpovednosti za škodu, v zásade nemožno vnímať ako nároky kumulatívne, t. j. tak, že poškodený má nárok na odškodnenie z každého systému zodpovednosti za škodu. Rovnako tak vzájomný vzťah systémov zodpovednosti za škodu definovaný uvedenými princípmi zásadne neumožňuje, aby si poškodený vyberal čiastkové nároky z viacerých systémov náhrady škody podľa výhodnosti a aby si takto vyskladal individuálny systém odškodnenia. Rozdielna výška jednotlivých nárokov, prípadne rozdielne druhy týchto nárokov v rámci viacerých systémov zodpovednosti za škodu, samy osebe nepredstavujú prejav nerovnakého zaobchádzania, prípadne prejav diskriminácie. Nemožno hodnotiť čiastkový nárok izolovane, jednotlivé systémy zodpovednosti za škodu treba posudzovať komplexne - teda čiastkové nároky súhrnne. Prípadné rozdiely medzi systémami zodpovednosti za škodu - ich relatívna výhodnosť alebo nevýhodnosť - je v zásade prípustná - môže byť prejavom napr. zvýšeného rizika spojeného s určitým povolaním alebo iných okolností, ktoré

takéto rozdiely odôvodňujú (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 05.06.2014 sp. zn. IV. ÚS 329/2014).

18. Neprichádza preto do úvahy taký výklad príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. a Občianskeho zákonníka, aký prezentoval žalobca vo svojich vyjadreniach. Žalobcovi mohol vzniknúť len jeden nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorý sa riadi osobitnou právnou úpravou zákona č. 514/2003 Z. z. a subsidiárne všeobecnou právnou úpravou Občianskeho zákonníka s tým, že tento nárok bolo možné uplatniť výlučne proti štátu ako zodpovednému subjektu. Žalobcovi nemohol vzniknúť jeden nárok na odškodnenie proti štátu (podľa zákona č. 514/2003 Z. z.) a kumulatívne druhý nárok na odškodnenie priamo proti žalovanému (podľa Občianskeho zákonníka), a to len z dôvodu, že zákon č. 514/2003 Z. z. obsahuje limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Takýto výklad je nielen v rozpore s výslovným znením zákona, ale ide aj proti celkovej systematike a proti duchu tohto zákona: cieľom tejto osobitnej právnej úpravy je nepochybne to, aby nárok poškodeného na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci v celosti "vybavil" štát (keďže orgány verejnej moci pri výkone verejnej moci konajú v jeho mene), ktorý si následne vo svojej vlastnej "réžii" uplatní nárok na regresnú náhradu voči zodpovednej inštitúcii alebo osobe (porovnaj § 21 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z.).

19. Limitácia výšky náhrady nemajetkovej ujmy bola do ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zavedená zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013. Z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo odstrániť nejednotný prístup súdov a zároveň stanoviť hornú hranicu peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy: "V konaniach o žalobách o náhradu škody majú sudy nejednotný prístup, o čom svedčia aj protichodné súdne rozhodnutia a nepredvídateľné kritéria na určenie výšky nemajetkovej ujmy. Posúdenie výšky škody je závislé od úvahy súdu, ktorý má možnosť zväziť všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Sudy však priznajú sumu často nedostatočne zdôvodnia, takže rozsudok je minimálne v tejto časti nepresvedčivý až nepreskúmateľný. Navrhované ustanovenie zavádza vzájomnú závislosť medzi odškodnením osôb poškodených násilnými trestnými činmi priznávaným podľa osobitného predpisu na jednej strane a výškou nemajetkovej ujmy priznanej na základe zodpovednosti štátu za výkon verejnej moci na strane druhej. Výška nemajetkovej ujmy nemôže presiahnuť výšku odškodnenia obete násilného trestného činu. Nakoľko v prípadoch obetí násilných trestných činov môže dôjsť aj k závažnému zásahu do zdravia či dokonca života, je možné považovať za primerané, aby odškodnenie za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nebolo vyššie ako odškodňovanie za trvalé následky na zdraví či dokonca za život. V opačnom prípade by vznikal rozpor s poukazovaním na ľudský život ako najvyššiu hodnotu, od ktorej sa odvodzujú ostatné hodnoty." Aj z uvedeného je jednoznačné, že právna úprava náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci je v zákone č. 514/2003 Z. z. upravená komplexne, a to aj po kvantitatívnej stránke (t. j. čo do rozsahu, resp. výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy). Cieľom tejto novelizácie bezpochyby bolo stanoviť maximálnu výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, čo vylučuje súčasnú aplikáciu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o náhrade nemajetkovej ujmy. Ak by však aj prichádzala do úvahy súčasná aplikácia všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, nič by to nemenilo na tom, že zodpovedným subjektom by mohol byť len štát, a nie priamo žalovaný ako notár.

20. Nad rámec už prezentovanej argumentácie konajúci súd uvádza, že limitácia výšky náhrady nemajetkovej ujmy bola do zákona č. 514/2003 Z. z. zavedená až zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013, ktorý však neobsahoval prechodné ustanovenie. Keďže k žalobcom tvrdenému neoprávnenému zásahu (nesprávne úradnému postupu), a teda aj ku vzniku nemajetkovej ujmy malo dôjsť ešte v roku 2010, mal by byť tento nárok na náhradu nemajetkovej ujmy posudzovaný podľa právnej úpravy účinnej do 31.12.2012. Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 16.03.2016 sp. zn. 7Cdo/262/2015 v tejto súvislosti poznamenal: "K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (Pl. ÚS 16/95). Právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia, vzatia do väzby, či zbytočnými prietahmi v konaní, bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok (napr. oslobodenie obžalovaného). Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle tejto novely (zákon č. 412/2012 Z. z.) na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013 (uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 30. novembra 1999), by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou (zákon č. 412/2012 Z. z.) zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsoboval by aj neprípustné odňatie

už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu, a bol by aj porušením zákazu retroaktivity." K obdobnému záveru o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013 (limitujúceho výšku náhrady nemajetkovej ujmy) v situácii, keď k vydaniu nezákonného rozhodnutia došlo ešte pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 412/2012 Z. z., dospel aj Ústavný súd SR vo svojom náleze zo dňa 24.01.2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016. Konajúci súd preto uzatvára, že žalobcovi nič nebránilo v tom, aby si celý svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (aj v časti prevyšujúcej sumu 16.885,- eur) uplatnil proti štátu v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

21. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Keďže súd dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní, nezaoberal sa vo svojom rozhodnutí tým, či žalovaný ako notár pri výkone notárskej činnosti porušil svoje povinnosti ustanovené v Notárskom poriadku (napr. či riadne overil totožnosť účastníkov právneho úkonu v zmysle § 48 Notárskeho poriadku). Túto otázku je oprávnený riešiť súd v spore medzi poškodeným a štátom o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., resp. následne v spore medzi štátom a notárom (príp. poisťovňou) o regresnú náhradu podľa § 21 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. Z rovnakého dôvodu sa súd nezaoberal tým, aké následky v osobnostnej sfére žalobcu (dopady na jeho osobný a pracovný život) mal spôsobiť žalovaný porušením svojich povinností (nesprávnym úradným postupom).

22. Žalobca vo svojom písomnom návrhu na vykonanie dokazovania, ktoré bolo súdu doručené dňa 31.01.2019, navrhol vykonanie nasledovných dôkazov:

- a) požiadať z informačných systémov Policajného zboru o zaslanie informácie o tom, či osoba D. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. N.Ž. XX, R., bola v minulosti (pred 21.01.2010) trestne stíhaná,
- b) požiadať Finančnú spravodajskú jednotku Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru o zaslanie informácie, či u žalovaného (ako u povinnej osoby v zmysle zákona č. 297/2008 Z. z.) vykonali v čase po 21.01.2010 kontrolu, ktorá zahŕňala aj posudzovanie operácie zo dňa 21.01.2010 (teda spísanie notárskych zápisníc U. XXX/XXXX K. U. XXX/XXXX) a s akým záverom; v prípade kladného vyjadrenia požiadať o predloženie kompletného správneho spisu z vykonanej kontroly,
- c) požiadať Notársku komoru Slovenskej republiky o zaslanie informácie, či bol na žalovaného v súvislosti s úkonom zo dňa 21.01.2010 (spísanie notárskych zápisníc U. XXX/XXXX, U. XXX/XXXX) podaný podnet na prešetrenie jeho činnosti, ak áno, kým bol takýto podnet podaný, kedy a ako bol vybavený; v prípade kladného vyjadrenia požiadať o zaslanie kompletného spisového materiálu, ktorým bolo toto podanie vybavené,
- d) požiadať Notársku komoru Slovenskej republiky o zaslanie informácie, kedy presne (uviesť presný čas) boli notárske zápisnice (U. XXX/XXXX, U. XXX/XXXX) naskenované do centrálného registra notárskych zápisníc,
- e) vykonať výsluch svedka D. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. N. XX, R.,
- f) vykonať výsluch svedka M. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. G. U. X, N., Č. A.,
- g) vykonať výsluch svedka D. H., U.. XX.XX.XXXX, R. N. XX, D., Č. A.,
- h) vykonať výsluch svedka L. T., U.. XX.XX.XXXX, R. L. XX, D., Č. A.,
- i) pripojiť notársky spis žalovaného týkajúci sa veci (t. j. ohľadom notárskych zápisníc U. XXX/XXXX K. U. XXX/XXXX).

23. Súd návrh na vykonanie vyššie uvedených dôkazov na pojednávaní dňa 11.05.2021 zamietol, pretože nepovažoval ich vykonanie za potrebné pre rozhodnutie vo veci. Keďže súd v rámci právneho posúdenia veci dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto konaní, vyhodnotil ako nadbytočné vykonanie dôkazov, ktoré mali preukázať porušenie právnych povinností zo strany žalovaného (návrhy na vykonanie dôkazov pod písm. a), b), c), d), e), f) a i) predchádzajúceho odseku), resp. ktoré mali preukázať spôsobenie nemajetkovej ujmy žalobcovi (návrhy na vykonanie dôkazov pod písm. g) a h) predchádzajúceho odseku). Konajúci súd v tejto súvislosti takisto pripomína, že trestné stíhanie proti žalovanému ako obvinenému bolo uznesením prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 31.01.2018 zastavené, pretože bolo nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. Avšak aj v prípade, ak by sa žalovaný pri výkone notárskej činnosti dopustil excesu (spáchania trestného činu, resp. disciplinárneho previnenia), nemenilo by to nič na závere, že pasívne vecne legitimovaným subjektom zodpovedným za spôsobenú škodu a nemajetkovú ujmu by bol výlučne štát, a nie priamo žalovaný (porovnaj § 20 zákona č. 514/2003 Z. z.).

24. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.